

CERTIFIKAČNÍ SCHÉMA

Toto certifikační schéma stanovuje pravidla, postupy a řídicí činnosti pro provádění posouzení shody produktů a výrobků podle příslušných specifikací platných pro oblast ekologického zemědělství. Vztahuje se na certifikaci produktů/výrobků uváděných do oběhu osobami podnikajícími v ekologickém zemědělství ve smyslu zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství, v platném znění. Toto certifikační schéma bylo vypracováno v souladu s ČSN EN ISO/IEC 17067:2014, schéma 1b.

Základní pojmy, zkratky

produkt - pro účely tohoto certifikačního schématu se produktem rozumí jakákoliv surovina rostlinného nebo živočišného původu získaná zemědělskou činností;

výrobek - pro účely tohoto certifikačního schématu se výrobkem rozumí potravina, krmivo nebo osivo získané zpracováním produktů;

požadavek na produkt/výrobek - požadavek vztahující se na produkt/výrobek specifikovaný v normách nebo v jiných normativních dokumentech určených certifikačním schématem;

certifikace - potvrzení vydané KEZ o.p.s. (dále jen "KEZ") o prokázání splnění požadavků na produkt/výrobek;

inspekce - prozkoumání produktu, procesu, služby a stanovení jejich shody se specifickými požadavky nebo na základě odborného úsudku s požadavky obecnými; inspekci provádí inspektor KEZ;

zkoušení - určení jedné nebo více charakteristik produktu podle specifikovaného postupu; zkoušení provádí laboratoř akreditovaná podle ČSN ISO/IEC 17025;

neshoda – odchýlení produktu/výrobku od požadavků specifikovaných v certifikačním schématu;

klient – organizace nebo osoba, která je odpovědná KEZ za zajištění, že jsou plněny certifikační požadavky.

Certifikační schéma

Vlastní certifikační schéma popisuje pravidla pro vstup do kontrolního a certifikačního systému ekologického zemědělství, zejména pak definuje jednotlivé činnosti prováděné KEZ za účelem certifikace. Schéma rovněž zahrnuje sankční řád aplikovaný certifikačním orgánem v případě zjištěného porušení požadavků vztahujících se na produkt/výrobek a uvádí postup týkající se vyřizování odvolání a stížností.

1 Postup pro certifikaci produktů/výrobků

1.1 Vstup do systému kontroly a certifikace, žádost o certifikaci

Žadatel zašle na KEZ žádost o zařazení do kontrolního a certifikačního systému včetně příslušných příloh. Poté následuje vstupní kontrola, jejíž provedení je nezbytné pro registraci osob podnikajících v EZ podle zákona č. 242/2000 Sb., v platném znění.

Klient požaduje certifikaci formou vyplnění žádosti buď přímo při kontrole nebo dodatečně. Pro možnost vyhovění žádosti o certifikaci produktu/výrobku je základní podmínkou registrace na MZe jako osoby podnikající v ekologickém zemědělství a platná smlouva o inspekci a certifikaci (shodná pro všechny klienty).

1.2 Výběr

Výběr představuje plánovací a přípravné činnosti pro následně provedené stanovení. Mezi tyto činnosti patří zejména:

- určení požadavků, které budou předmětem stanovení;
- definování postupů pro provádění stanovení,
- četnost provádění stanovení, analýza rizika porušení požadavků ze strany klientů.

1.3 Stanovení charakteristik

Stanovení tvoří **inspekce** probíhající u klienta, kterou provádí inspektor KEZ s potřebnou kvalifikací v souladu s prováděcími pokyny MP-11, MP-12. Při inspekci může inspektor odebrat vzorek produktu a/nebo výrobku pro laboratorní rozbor (zkoušení), který provede smluvní laboratoř splňující požadavky ČSN EN ISO/IEC 17025.

1.4 Přezkoumání

Přezkoumání (hodnocení) představuje prověřování důkazů shody získaných během procesu stanovení. Hodnocení provádí pracovník certifikačního orgánu na základě inspekční zprávy vyhotovené inspektorem jako výsledek provedené inspekce, popř. laboratorního protokolu o výsledku rozboru vzorku provedeného smluvní laboratoří nebo dalších významných informací. Pro určení shody/neshody se specifikovanými požadavky vyplývající z laboratorního zkoušení je postupováno v souladu s Metodickým pokynem MZe. O přezkoumání pracovník vydá "Zprávu o hodnocení" obsahující výsledek přezkoumání.

1.5 Rozhodnutí o certifikaci

Rozhodnutí o certifikaci činí pracovník certifikačního orgánu na základě výsledků z přezkoumání.

1.6 Potvrzení, licencování

Certifikát se vydává na dobu 18 měsíců. Certifikát opravňuje klienta používat při označování produktů/výrobků odkazy na ekologický způsob produkce tj. výrazy "eko", "bio", dále logo EU (na balených potravinách) a národní grafický znak za podmínek stanovených předpisy pro ekologickou produkci.

1.7 Opakovaná certifikace

Certifikační orgán každoročně provádí opakovanou certifikaci (popř. rozšíření certifikace) zahrnující postupy uvedené v bodech 1.1 až 1.6.

Mimořádná dozorová činnost je prováděna u vybraných klientů na základě posouzení rizika výskytu nesrovnalostí a porušení pravidel ekologické produkce (analýza rizika). Mimořádný dozor zahrnuje dodatečné inspekce nad rámec pravidelných ročních inspekci.

2 Opatření v případě nesrovnalostí a porušení pravidel ekologické produkce (sankční řád)

Při prokázaném porušení pravidel ekologické produkce nebo v případě identifikace nesrovnalostí (rizik) ve vztahu k plnění pravidel EZ během procesu hodnocení a/nebo přezkoumání uplatňuje Certifikační orgán sankční řád podle následujícího schématu:

2.1 Odepření vydání certifikátu

Toto opatření se využívá v případech porušení pravidel ekologické produkce např. při opakovaných neshodách, nepředložení dokladů o ekologickém původu zemědělských vstupů, použití nepovolených vstupů, neplnění cílů a zásad ekologické produkce atd. Odepření vydání osvědčení o ekologickém původu produktů/výrobků je vydáváno v souladu s § 22 zákona č. 242/2000 Sb., v platném znění (dále jen "zákon"). Podnikatel je informován v Odepření vydání osvědčení o tom, za které neshody nemůže být certifikát vydán, přičemž je povinen odstranit z odepíraných produktů odkaz na ekologický způsob produkce. KEZ následně prověří, zda je tato povinnost klientem naplňována.

Uložení tohoto interního opatření vede automaticky ke ztrátě certifikátu na produkt/výrobek.

2.2 Pozastavení nebo zákaz uvádění do oběhu

Toto opatření se používá v případě důvodného podezření, že produkt/výrobek není v souladu s pravidly ekologické produkce.

Pokud se však podezření nepotvrdí, zruší se výše uvedené rozhodnutí nejpozději do konce určitého časového období po svém přijetí.

2.3 Sestupňování půdy do přechodného období (PO)

K tomuto opatření je přistoupeno v případech úmyslného použití látek a produktů nepovolených v EZ nebo při neřešení opatření pro zabránění kontaminace. Farmářům běží nové PO na dotčených pozemcích.

2.4 Oznamovací povinnost MZe

KEZ oznámí MZe prostřednictvím poskytnutí příslušných podkladů porušení, které poukazují na prokázání přestupků nebo správních deliktů uvedených v § 33 zákona a na důvody k uložení zvláštních opatření v § 34 zákona.

2.5 Vypovězení smlouvy

KEZ vypoví smlouvu o inspekci a certifikaci s osobou podnikající v EZ zejména v případě opakovaného nebo hrubého porušení pravidel ekologické produkce.

3 Odvolání a stížnosti

Žadatel má právo uplatnit u KEZ stížnost proti osobě inspektora nebo v případě nedorozumění nebo nesouhlasu s postupem KEZ odvolání a stížnost jako řádných opravných prostředků. O stížnosti proti osobě inspektora rozhoduje vedoucí Inspekčního orgánu. O odvoláních proti chybně vydaným certifikátům rozhoduje vedoucí Certifikačního orgánu KEZ, o ostatních odvoláních a stížnostech rozhoduje ředitel KEZ.

Poradním orgánem projednávajícím způsob vyřízení odvolání a stížností je Certifikační výbor KEZ o.p.s.